

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/644**(2018. gada 18. aprīlis)****par pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Tarifi, ko piemēro pārrobežu pakām un citiem pasta sūtījumiem attiecībā uz mazu apjomu sūtītājiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un privātpersonām, joprojām ir salīdzinoši augsti. Tas tieši un negatīvi ietekmē lietotājus, kuri vēlas saņemt pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, jo īpaši e-komercijas ietvaros.
- (2) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 14. pantā ir uzsvērts tas, kāda nozīme ir sabiedriskiem pakalpojumiem, piemēram, pasta pakalpojumiem, Savienības kopīgo vērtību sistēmā, kā arī to nozīme sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšanā. Turpat ir noteikts, ka ir jāgādā, lai šādi pakalpojumi savā darbībā balstītos uz tādiem principiem un nosacījumiem, kas ļauj īstenot to uzdevumus.
- (3) Protokolā Nr. 26 par sabiedriskiem pakalpojumiem, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD, tālāk ir uzsvērts, ka Savienības kopējās vērtības attiecībā uz sabiedriskiem pakalpojumiem LESD 14. panta nozīmē ietver atšķirīgas lietotāju vajadzības un izvēles, kuru pamatā varētu būt atšķirīgs ģeogrāfiskais stāvoklis un sociālie un kultūras apstākļi, kā arī augsta līmeņa kvalitāti, drošību un pieejamību, vienlīdzīgu attieksmi un vispārējas piekļuves un lietotāja tiesību veicināšanu.
- (4) LESD 169. panta 1. punktā un 169. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka Savienībai ir jāveicina augsts patērētāju tiesību aizsardzības līmenis, nosakot pasākumus saskaņā ar tā 114. pantu.
- (5) Attiecībā uz valsts regulatīvo iestāžu kompetenci paku piegādes pakalpojumu sniedzēju tirgus uzraudzībā un regulatīvajā uzraudzībā starp dalībvalstīm pastāv būtiskas atšķirības. Piemēram, dažas iestādes spēj veiksmīgi prasīt, lai pakalpojumu sniedzēji sniedz attiecīgu informāciju par cenu. Šādu atšķirību pastāvēšana tika apstiprināta kopīgajā atzinumā, kuru sagatavoja Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde un Eiropas Regulatoru grupa pasta pakalpojumu jomā un kurā secināts, ka valsts regulatīvajām iestādēm ir nepieciešamas piemērotas regulatīvās pilnvaras iejaukties un ka šādas pilnvaras, šķiet, nav pieejamas visās dalībvalstīs. Šīs atšķirības rada papildu administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz pakalpojumus pāri robežām. Tādējādi šīs atšķirības ir šķērslis pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniegšanai un līdz ar to tieši ietekmē iekšējā tirgus darbību.
- (6) Sakarā ar pasta un paku sektora starptautisko raksturu svarīga ir Eiropas un starptautisko standartu tālāka attīstīšana, lai lietotāji un vide varētu gūt labumu un lai paplašinātu tirgus iespējas uzņēmumiem. Turklāt lietotāji bieži ziņo par pakalpojuma kvalitātes jautājumiem, kad tiek sūtītas, saņemtas vai nosūtītas atpakaļ pārrobežu

⁽¹⁾ OV C 34, 2.2.2017., 106. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 12. aprīļa lēmums.

pakas. Tādējādi ir nepieciešami arī turpmāki kvalitātes uzlabojumi pakalpojumu standartiem un sadarbībai attiecībā uz pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem. Abiem vajadzētu turpmāk piešķirt prioritāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/67/EK ⁽¹⁾ noteikumiem ar Eiropas Standartizācijas komitejas (CEN) starpniecību un citādi. Ir nepieciešams arī panākt lielāku progresu attiecībā uz pakalpojumu efektivitātes uzlabošanu, kam būtu jo īpaši jāņem vērā lietotāju intereses.

- (7) Pasta pakalpojumu standartizācija un pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana, atbalstot Direktīvas 97/67/EK īstenošanu, ir Savienības stratēģiska prioritāte, kura būtu jāturpina veicināt. Tehnisko normu saskaņošana ir nepieciešama, lai attīstītu dalībvalstu pasta iestāžu tīklu savstarpējo sadarbību un efektīva universālā pasta pakalpojuma pastāvēšanu. Komisija 2016. gada augustā iesniedza ceturto standartizācijas pieprasījumu CEN ar mērķi izstrādāt darba programmu un sniegt galīgo ziņojumu 2020. gada augustā ⁽²⁾. Minētajā darba programmā būtu jo īpaši jāņem vērā lietotāju intereses un vides aizsardzības apsvērumi, kā arī efektivitāte, un tai būtu jāpalīdz veicināt digitālā vienotā tirgus izveidi Savienībā.
- (8) Pārrobežu paku piegādes pakalpojumu tirgus ir daudzveidīgs un sarežģīts, un tajā valda konkurence, darbojas dažādi pakalpojumu sniedzēji, kas atkarībā no sūtīto paku svara, izmēra un formāta, kā arī to galamērķa, jebkādiem pievienotās vērtības elementiem, piemēram, izsekojamības sistēmām, un nosūtīto paku skaita piedāvā atšķirīgus pakalpojumus un cenas. Vairākās dalībvalstīs paku piegādes pakalpojumu tirgus lielākā daļa nepieder universālā pasta pakalpojuma sniedzējiem. Minētās daudzveidības dēļ patērētājiem un lietotājiem ir grūti salīdzināt dažādu pakalpojumu sniedzēju piedāvātos paku piegādes pakalpojumus gan kvalitātes, gan cenas ziņā, jo viņi bieži nav informēti par dažādām paku piegādes izvēles iespējām starp līdzīgiem pakalpojumiem pārrobežu tirdzniecībā tiešsaistē. Būtu jāpanāk, lai jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi un privātpersonas varētu vieglāk piekļūt attiecīgajai informācijai. Turklāt mazie un vidējie tirgotāji ir norādījuši uz bažām saistībā ar piegādi, kā šķērslī pārrobežu pārdošanā.
- (9) Lai uzlabotu pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, jo īpaši privātpersonām, mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem, tostarp attālos vai mazapdzīvotos reģionos, un privātpersonām ar invaliditāti vai ierobežotu mobilitāti, ir nepieciešams uzlabot piekļuvi publisko tarifu sarakstiem attiecībā uz ierobežotu skaitu pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem un to pārredzamību. Panākot, ka pārrobežu cenas kļūst pārredzamākas un vieglāk salīdzināmas visā Savienībā, vajadzētu sekmēt to, ka tiek mazinātas nepamatoti lielas tarifu atšķirības, tostarp attiecīgā gadījumā nepamatotas tarifu atšķirības starp iekšzemes un pārrobežu tarifiem.
- (10) No vienas vienības sastāvošu paku pakalpojumi ir daļa no universālā pasta pakalpojuma katrā dalībvalstī, un tie arī ir pakalpojumi, ko visbiežāk izmanto privātpersonas un mazie uzņēmumi. Tālākai e-komercijas attīstībai ir nepieciešams, lai tarifi par vienu vienību kļūtu pārredzamāki un pieejamāki.
- (11) Daudzi uzņēmumi, kas pārdod, pārdeva vai ir centušies pārdod tiešsaistē, uzskata, ka augstas piegādes izmaksas un dārgi sūdzību izskatīšanas procesi un garantijas rada problēmas. Ir nepieciešama turpmāka rīcība, jo īpaši, lai nodrošinātu to, ka MVU un privātpersonas attālos apgabalos pilnībā gūst labumu no pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem, kas tiem būtu pieejami, un lai nodrošinātu to, ka minētie pakalpojumi būtu par pieņemamu cenu.
- (12) Jēdziens "universālā pasta pakalpojuma sniedzēji" ir attiecināms uz pasta operatoriem, kuri kādā noteiktā dalībvalstī sniedz universālo pasta pakalpojumu vai daļas no tā. Universālā pasta pakalpojuma sniedzēji, kuri darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, būtu jāuzskata par universālā pasta pakalpojuma sniedzējiem tikai tajā dalībvalstī vai dalībvalstīs, kurās tie sniedz universālo pasta pakalpojumu.
- (13) Pašlaik pasta pakalpojumus regulē Padomes Direktīva 97/67/EK. Ar minēto direktīvu paredz kopējus noteikumus, kas attiecas uz pasta pakalpojumu sniegšanu un universālā pasta pakalpojuma sniegšanu Savienībā. Tā galvenokārt, bet ne ekskluzīvi, ir vērsta uz iekšzemes universālo pasta pakalpojumu un nerisina tādas jautājumus kā paku piegādes pakalpojumu sniedzēju regulatīvā uzraudzība. Atbilstību minētajā direktīvā noteiktajām minimālajām universālā pasta pakalpojuma prasībām nodrošina valstu regulatīvās iestādes, ko iecel dalībvalstīs. Tāpēc attiecībā uz pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem šī regula papildina Direktīvas 97/67/EK noteikumus. Šī regula neskar tiesības un garantijas, kas izklāstītas Direktīvā 97/67/EK, tostarp jo īpaši universālā pasta pakalpojuma pastāvīgu sniegšanu pakalpojumu lietotājiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV L 15, 21.1.1998., 14. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas īstenošanas lēmums (2016. gada 1. augusts) par standartizācijas pieprasījumu Eiropas Standartizācijas komitejai attiecībā uz pasta pakalpojumiem un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu, atbalstot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/67/EK (1997. gada 15. decembris).

- (14) Ar šo regulu nemaina Direktīvas 97/67/EK 2. panta 6. punktā noteikto pasta sūtījumu definīciju, nedz arī no tās izrietošās definīcijas valstu tiesību aktos.
- (15) Aptuveni 80 % adresēto paku, ko rada e-komercija, šobrīd sver mazāk par diviem kilogramiem, un tās bieži vien apstrādā vēstuļpasta sūtījumu plūsmā. Pastāv informācijas trūkums par to, kāds ir svars pakām, ko piegādā ar citiem līdzekļiem. Ir svarīgi, lai uz šiem vieglākajiem sūtījumiem attiektos šī regula.
- (16) Šīs regulas īstenošanas nolūkā ir svarīgi skaidri definēt pakas, paku piegādes pakalpojumus un paku piegādes pakalpojumu sniedzējus un norādīt, uz kuriem pasta sūtījumiem attiecas minētās definīcijas. Tiek pieņemts, ka pasta sūtījumi, kas ir biežāki par 20 mm, satur preces, kas nav korespondence, neatkarīgi no tā, vai tos apstrādā universālā pasta pakalpojuma sniedzējs. Pasta sūtījumi, kas satur tikai korespondenci, nebūtu jāuzskata par paku piegādes pakalpojumiem. Tāpēc šai regulai saskaņā ar ierasto praksi būtu jāattiecas uz pakām, kas satur preces, kurām ir vai nav komercvērtības, un kas sver līdz 31,5 kg, jo viena vidusmēra privātpersona nevar apstrādāt smagākus sūtījumus bez mehāniskām palīgierīcēm un šī darbība ir daļa no kravu pārvadājumu un loģistikas nozares.
- (17) Uz paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, kas izmanto alternatīvus uzņēmējdarbības modeļus, piemēram, tādus, kas balstās uz sadarbīgo ekonomiku un e-komercijas platformām, šai regulai būtu jāattiecas tad, ja tie nodrošina vismaz vienu no posmiem pasta piegādes ķēdē. Savākšana, šķirošana un piegāde, tostarp paņemšanas pakalpojumi, būtu jāuzskata par paku piegādes pakalpojumiem, tostarp tad, ja tos sniedz eksprespasta un kurjerpasta pakalpojumu sniedzēji, kā arī pakalpojumu apvienotāji, saskaņā ar pašreizējo praksi. Uz transportēšanu vien, kas netiek veikta saistībā ar vienu no minētajiem posmiem, paku piegādes pakalpojumu darbības joma nebūtu attiecināma, tostarp tad, ja to īsteno apakšuzņēmēji vai nu saistībā ar alternatīviem uzņēmējdarbības modeļiem vai nē, jo minētajā gadījumā vajadzētu pieņemt, ka šī darbība ir daļa no transporta nozares, izņemot, ja attiecīgais uzņēmums vai kāds no tās meitasuzņēmumiem vai citādi saistītiem uzņēmumiem ietilpst šīs regulas darbības jomā.
- (18) Šī regula nebūtu jāpiemēro attiecībā uz uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību tikai vienā dalībvalstī un kam ir savi iekšējie iekšzemes piegādes tīkli, lai tikai izpildītu pasūtījumus precēm, ko tie paši pārdevuši saskaņā ar pārdošanas līgumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES ⁽¹⁾ 2. panta 5. punkta nozīmē. Šai regulai būtu jāattiecas uz uzņēmumiem, kuri savus iekšējos iekšzemes piegādes tīklus izmanto arī tādu preču piegādei, ko pārdod trešās personas.
- (19) Būtu jānosaka minimālā konfidencialā informācija, ko nosūta attiecīgajām valstu regulatīvajām iestādēm, un procedūras, ko ievēro minētās iestādes, lai nodrošinātu atbilstību valsts operatoru komerciālajam raksturam, un būtu jāizveido droši kanāli šīs informācijas paziņošanai.
- (20) Ir nepieciešams, lai valstu regulatīvo iestāžu rīcībā statistikas vajadzībām būtu zināšanas un informācija par tiem paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, kuri darbojas tirgū, pamatojoties uz pienācīgām atļaujas procedūrām vai citām tiesību aktos noteiktajām prasībām. Šī sektora darbietilpīgā rakstura dēļ un lai mazinātu administratīvo slogu maziem paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas tikai valsts vai reģionālajā tirgū, būtu jāpiemēro robežvērtība mazāk nekā 50 personas, pamatojoties uz personu skaitu, kuras pakalpojumu sniedzējs nodarbinājis iepriekšējā kalendārajā gadā un kuras iesaistītas paku piegādes pakalpojumu sniegšanā dalībvalstī, kurā pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, ja vien minētais pakalpojumu sniedzējs neveic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī. Minētā robežvērtība ir saskaņā ar Komisijas Ieteikumu 2003/361/EK ⁽²⁾ un atspoguļo sektora darbietilpīgo raksturu, kā arī aptver lielāko daļu no paku piegādes pakalpojumu tirgus, jo īpaši valstīs ar zemu paku plūsmu apjomu. Minētajai robežvērtībai būtu jo īpaši jāietver personas, kas iesaistītas paku piegādes pakalpojumu sniegšanā, tādas kā pilnas slodzes, nepilnas slodzes un pagaidu darbinieki un pašnodarbinātas personas, ko nodarbina paku piegādes pakalpojumu sniedzējs. Sadalījumam, kas atspoguļo personu skaitu pēc nodarbinātības statusa vajadzētu būt saskaņā ar attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem. Dažos gadījumos, vienlaikus ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts īpatnības, valsts regulatīvā iestāde nolūkā palielināt pārrobežu tarifu

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV L 304, 22.11.2011., 64. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

un visa tirgus pārredzamību var samazināt robežvērtību līdz 25 personām vai prasīt, lai pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniedzējs šajā robežvērtībā iekļauj pilnas slodzes, nepilnas slodzes un pagaidu darbiniekus un pašnodarbinātas personas, ko nodarbina tā apakšuzņēmēji.

- (21) Jebkāda informācija valsts regulatīvajai iestādei par personu skaitu, kuras nodarbina paku piegādes pakalpojumu sniedzējs, būtu jāiesniedz saskaņā ar uzņēmuma pārskatu sniegšanas praksi attiecībā uz statistikas informāciju. Tas ir svarīgi, lai nodrošinātu datu salīdzināmību, vienlaikus nodrošinot minimālu administratīvo slogu pakalpojumu sniedzējiem.
- (22) Vieta, kur pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, būtu jānosaka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Ja pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību vairākās vietās, ir svarīgi noteikt, no kuras uzņēmējdarbības veikšanas vietas faktiski sniedz attiecīgo pakalpojumu.
- (23) Iesniedzot informāciju valsts regulatīvajai iestādei, informācijā par paku piegādes pakalpojumu īpašībām būtu jāietver attiecīgā pakalpojuma veiktie pasta pakalpojumu posmi (savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde), informācija par to, vai uz pakalpojumu attiecas universālā pasta pakalpojuma saistības, informācija par pakalpojuma teritoriālo tvērumu (reģionāls, iekšzemes, pārrobežu) un informācija par to, vai pakalpojums ietver pievienoto vērtību.
- (24) Sarakstam ar pasta sūtījumiem, uz ko attiecas cenu pārredzamības pasākumi, vajadzētu būt ierobežotam, lai atvieglotu salīdzināmību un līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem un valstu regulatīvajām iestādēm. Būtu jāiekļauj standarta un reģistrētie pakalpojumi, ņemot vērā to, ka tie veido universālā pasta pakalpojuma saistību pamatu, un ņemot vērā to, cik svarīgi ir e-komercijai, lai darbotos izsekojamība *track and trace*, būtu jāiekļauj arī cenas izsekojamām un reģistrētām pakām neatkarīgi no tā, vai tās ietilpst universālā pasta pakalpojuma saistībās, lai nodrošinātu salīdzināmību visā Savienībā. Galvenā uzmanība būtu jāpievērš vieglākiem svariem, kas veido lielāko daļu no pasta sūtījumiem, ko piegādā paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, kā arī cenām par pasta sūtījumiem biežumā virs 20 mm, ko apstrādā kā vēstules. Būtu jāiekļauj tarifi tikai par vienu vienību, jo tās ir cenas, ko maksā vismazāko apjomu sūtītāji. Attiecīgie pasta sūtījumi būtu skaidri jāizklāsta šīs regulas pielikumā. Šī regula neuzliek pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem pienākumu piedāvāt visus minētajā pielikumā uzskaitītos pasta sūtījumus. Lai nodrošinātu precizitāti, tarifu informācija būtu jāsniedz pašiem pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem. Komisijai minētie tarifi būtu jāpublicē īpašā neitrālā un nekomerciālā tīmekļa vietnē.
- (25) Valsts regulatīvajām iestādēm, objektīvi novērtējot pārrobežu tarifus, kuru novērtēšanu tās uzskata par nepieciešamu, būtu jābalstās uz tādiem elementiem kā iekšzemes un jebkādi citi attiecīgi salīdzināmu paku piegādes pakalpojumu tarifi izcelsmes dalībvalstī un galamērķa dalībvalstī; jebkāda vienota tarifa piemērošana divām vai vairākām dalībvalstīm; divpusēji apjomi, īpašas pārvadāšanas vai apstrādes izmaksas; citas attiecīgas izmaksas un pakalpojumu kvalitātes standarti; un, ja tas ir iespējams, neradot nesamērīgu slogu, – piemērojamo pārrobežu tarifu iespējamā ietekme uz individuālajiem lietotājiem un pakalpojumus izmantojošiem maziem un vidējiem uzņēmumiem, tostarp tādiem, kas atrodas nomaļos vai mazapdzīvotos apgabalos, kā arī lietotājiem ar invaliditāti vai ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Minētos kopīgos elementus var papildināt ar citiem elementiem, kas ir īpaši svarīgi, lai attiecīgos tarifus varētu izskaidrot, piemēram, vai valsts tiesību aktos tarifiem paredzēta īpaša cenu regulācija vai saskaņā ar attiecīgajiem piemērojamajiem tiesību aktiem ir tikusi konstatēta dominējošā tirgus stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. Turklāt, lai samazinātu administratīvo slogu valstu regulatīvajām iestādēm un paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, kuriem noteiktas universālā pasta pakalpojuma saistības, un saskaņā ar proporcionalitātes principu, valsts regulatīvās iestādes var, identificējot, kurus pārrobežu tarifus ir nepieciešams novērtēt, šādu identifikāciju balstīt uz objektīvu pirmsnovērtējuma filtra mehānismu.
- (26) Vienotie tarifi par pārrobežu piegādēm uz divām vai vairākām dalībvalstīm var būt svarīgi, lai aizsargātu reģionālo un sociālo kohēziju. Minētajā kontekstā būtu jāņem vērā nepieciešamība veicināt e-komerciju un piedāvāt jaunas perspektīvas attālākajiem vai mazapdzīvotajiem reģioniem piedalīties tiešsaistes tirdzniecībā un veicināt reģionālo ekonomiku.
- (27) Būtiskas atšķirības starp paku piegādes pakalpojumu iekšzemes un pārrobežu tarifiem būtu jāpamato, balstoties uz objektīviem kritērijiem, piemēram, īpašām pārvadāšanas vai apstrādes izmaksām vai citām attiecīgām izmaksām. Valsts regulatīvajai iestādei var būt nepieciešams vākt pierādījumus novērtējuma veikšanai. Minētie pierādījumi kopā ar jebkādu izvērtējamo tarifu pamatojumu būtu pēc pieprasījuma jāiesniedz valsts regulatīvajā iestādē.
- (28) Lai nodrošinātu pārredzamību visā Savienībā, Komisijai būtu jāpublicē katras valsts regulatīvās iestādes veiktā novērtējuma nekonfidenciāla versija.

- (29) Lai ierobežotu administratīvo slogu, paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, valsts regulatīvajām iestādēm un Komisijai dati būtu jānosūta elektroniskā formātā un jo īpaši būtu jāļauj izmantot elektronisko parakstu, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 910/2014 ⁽¹⁾.
- (30) Tā kā paku piegādes pakalpojumu tirgi strauji mainās, Komisijai būtu atkārtoti jānovērtē šīs regulas lietderība un efektivitāte, ņemot vērā norises e-komercijā, un būtu regulāri jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Vajadzības gadījumā Eiropas Parlamentam un Padomei kopā ar minēto ziņojumu iesniedz tiesību akta priekšlikumu regulas pārskatīšanai. Minētais ziņojums būtu jā sagatavo, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp Eiropas Sociālā dialoga komiteja pasta sektorā.
- (31) Komisijai būtu jāizmanto vērtīgā informācija, ko sniedz Eiropas regulatoru grupa pasta pakalpojumu nozarē, kuru veido valsts regulatīvo iestāžu pārstāvji.
- (32) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai tā izveidotu veidlapu, ar ko paku piegādes pakalpojumu sniedzēji valstu regulatīvajām iestādēm iesniedz šo informāciju. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾.
- (33) Šī regula atbilst jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītajām pamattiesībām un principiem un būtu jāpiemēro saskaņā ar šīm tiesībām un principiem.
- (34) Uz personas datu apstrādi saistībā ar šo regulu attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 ⁽⁴⁾.
- (35) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un būtu jānodrošina, ka tie tiek īstenoti. Minētajām sankcijām vajadzētu būt efektīvām, samērīgām un atturošām.
- (36) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi ieviest regulatīvos principus un noteikumus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu regulatīvo uzraudzību, uzlabotu tarifu pārredzamību un noteiktu konkrētus principus attiecībā uz pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem, kam jāsekmē konkurence, ar galīgo mērķi veicināt pārrobežu paku piegādes pakalpojumu labāku pieejamību lietotājiem, un ar šādu rīcību būtu arī jāpanāk, lai pieaug patērētāju uzticēšanās pārrobežu e-komercijai, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un mērķi

Ar šo regulu papildus Direktīvas 97/67/EK noteikumiem paredz īpašus noteikumus, lai veicinātu labākus pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, attiecībā uz:

- a) regulatīvo uzraudzību saistībā ar paku piegādes pakalpojumiem;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

- b) tarifu pārredzamību un konkrētu pārrobežu paku piegādes pakalpojumu tarifu novērtēšanu, lai identificētu tos tarifus, kuri ir nepamatoti augsti;
- c) informāciju patērētājiem, ko tirgotāji dara pieejamu par pārrobežu paku piegādes pakalpojumiem.

2. pants

Definīcijas

Šīs regulas vajadzībām piemēro Direktīvas 97/67/EK 2. panta un Direktīvas 2011/83/ES 2. panta 1., 2. un 5. punkta definīcijas. Papildus piemēro šādas definīcijas:

- 1) "paka" ir pasta sūtījums, kurš satur preces ar komercvērtību vai bez tās, izņemot korespondenci, kura svars nepārsniedz 31,5 kg;
- 2) "paku piegādes pakalpojumi" ir pakalpojumi, kas saistīti ar paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi;
- 3) "paku piegādes pakalpojumu sniedzējs" ir uzņēmums, kas sniedz vienu vai vairākus paku piegādes pakalpojumus, izņemot tos uzņēmumus, kas veic uzņēmējdarbību tikai vienā dalībvalstī, kas sniedz iekšzemes paku piegādes pakalpojumus tikai kā daļu no pārdošanas līguma un kas izpildot līgumu personīgi piegādā preces, kas ir līguma priekšmets, lietotājam;
- 4) "apakšuzņēmējs" ir uzņēmums, kurš paku piegādes pakalpojumu sniedzējam nodrošina paku savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu vai piegādi;

3. pants

Saskaņošanas pakāpe

Šajā regulā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz nevienai dalībvalstij uzturēt spēkā vai ieviest vajadzīgus un samērīgus papildu pasākumus, lai panāktu labākus pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, ar noteikumu, ka minētie pasākumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem.

II NODAĻA

REGULATĪVĀ UZRAUDZĪBA

4. pants

Informācijas sniegšana

1. Visi paku piegādes pakalpojumu sniedzēji tās dalībvalsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību, valsts regulatīvajai iestādei iesniedz šādu informāciju, ja vien attiecīgā valsts regulatīvā iestāde nav jau pieprasījusi un saņēmusi šādu informāciju:
 - a) paku piegādes pakalpojumu sniedzēja nosaukums, tā juridiskais statuss un forma, reģistrācijas numurs komercreģistrā vai līdzīgā reģistrā, PVN identifikācijas numurs, adrese, kurā tas veic uzņēmējdarbību, un kontaktpersonas kontaktinformācija;
 - b) paku piegādes pakalpojumu sniedzēja piedāvāto paku piegādes pakalpojumu īpašības un, ja iespējams, to sīks apraksts;
 - c) paku piegādes pakalpojumu sniedzēja paku piegādes pakalpojumu vispārīgie noteikumi, tostarp detalizēts apraksts par lietotājiem pieejamām sūdzību procedūrām un jebkādiem iespējamiem atbildības ierobežojumiem.
2. Par visām 1. punktā minētās informācijas izmaiņām paku piegādes pakalpojumu sniedzēji valsts regulatīvo iestādi informē 30 dienu laikā.
3. Līdz katra kalendārā gada 30. jūnijam visi paku piegādes pakalpojumu sniedzēji tās dalībvalsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību, valsts regulatīvajai iestādei iesniedz šādu informāciju, izņemot gadījumus, kad attiecīgā valsts regulatīvā iestāde jau ir pieprasījusi un saņēmusi šādu informāciju:
 - a) paku piegādes pakalpojumu gada apgrozījums iepriekšējā kalendārā gadā tajā dalībvalstī, kurā paku piegādes pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, sadalot paku piegādes pakalpojumus iekšzemes, ienākošajos un izejošajos pārrobežu paku piegādes pakalpojumos;
 - b) to personu skaits, kas paku piegādes pakalpojumu sniedzējs nodarbinājis iepriekšējā kalendārā gadā un kas iesaistītas paku piegādes pakalpojumu nodrošināšanā tajā dalībvalstī, kurā šis pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, tostarp detalizētu sadalījumu par personu skaitu pēc viņu nodarbinātības statusa, un jo īpaši personu skaitu, kas strādā pilnu slodzi un nepilnu slodzi, pagaidu darbiniekus un pašnodarbinātos;

- c) iepriekšējā kalendārajā gadā apstrādāto paku skaits tajā dalībvalstī, kurā paku piegādes pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, sadalot iekšzemes, ienākošajos un izejošajos pārrobežu paku sūtījumos;
- d) to apakšuzņēmēju nosaukumi, kas iesaistīti paku piegādes pakalpojumu sniegšanā, kopā ar visu pārējo informāciju, kas ir paku piegādes pakalpojumu sniedzēja rīcībā par paku piegādes pakalpojumu īpašībām, ko snieguši minētie apakšuzņēmēji;
- e) jebkurš publiski pieejams cenu saraksts, ko piemēro katra kalendārā gada 1. janvārī paku piegādes pakalpojumiem, ja tāds ir pieejams.
4. Līdz 2018. gada 23. septembrim Komisija pieņem īstenošanas aktu, nosakot veidlapu, ar kuru iesniedzama 1. un 3. punktā minētā informācija. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 12. pantā.
5. Valsts regulatīvās iestādes var noteikt informācijas prasības papildus 1. un 3. punktā minētajām prasībām, ar noteikumu, ka tās ir nepieciešamas un samērīgas.
6. Panta 1. līdz 5. punktu nepiemēro paku piegādes pakalpojumu sniedzējam, kurš iepriekšējā kalendārajā gadā nodarbinājis vidēji mazāk nekā 50 personas, kuras iesaistītas paku piegādes pakalpojumu sniegšanā dalībvalstī, kurā minētais pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, ja vien minētais pakalpojumu sniedzējs neveic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī. Valsts regulatīvā iestāde var 50 personu robežvērtībā iekļaut personas, kuras strādā pie paku piegādes pakalpojumu sniedzēja apakšuzņēmējiem.
7. Neskarot 6. punktu, valsts regulatīvā iestāde var pieprasīt, lai informāciju saskaņā ar 1. līdz 5. punktu iesniedz jebkurš paku piegādes pakalpojumu sniedzējs, kurš iepriekšējā kalendārajā gadā nodarbināja vidēji 25–49 personas, ja tas ir nepieciešams sakarā ar attiecīgās dalībvalsts īpatnībām un ja tas ir nepieciešami un samērīgi, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

5. pants

Pārrobežu tarifu pārredzamība

1. Visi pārrobežu paku piegādes pakalpojumu sniedzēji, kas nav izslēgti saskaņā ar 4. panta 6. un 7. punktu, tās valsts regulatīvajai iestādei, kurā tie veic uzņēmējdarbību, iesniedz tādu tarifu publisko sarakstu, ko katra kalendārā gada 1. janvārī piemēro to vienas vienības pasta sūtījumu piegādei, izņemot korespondenci, kuri ietilpst pielikumā minētajās kategorijās. Minēto informāciju sniedz līdz katra kalendārā gada 31. janvārim.
2. Valstu regulatīvās iestādes nekavējoties un līdz katra kalendārā gada 28. februārim Komisijai iesniedz tarifu publiskos sarakstus, kas iegūti saskaņā ar 1. punktu. Komisija vēlākais katra kalendārā gada 31. martā tos publicē īpašā tīmekļa vietnē un nodrošina, ka minētā vietne ir neitrāla un nekomerciāla.

6. pants

Vienas vienības paku pārrobežu tarifu novērtēšana

1. Pamatojoties uz tarifu publiskajiem sarakstiem, kas iegūti saskaņā ar 5. pantu, valsts regulatīvā iestāde identificē katram vienas vienības pasta sūtījumam, kas uzskaitīti pielikumā, tos paku piegādes pakalpojumu sniedzēju, kuru izcelsme ir tās dalībvalstī, pārrobežu tarifus, uz kuriem attiecas universālā pasta pakalpojuma saistības un kurus valsts regulatīvā iestāde objektīvi uzskata par nepieciešamu novērtēt.
2. Valsts regulatīvā iestāde objektīvi novērtē 1. punktā minētos pārrobežu tarifus saskaņā ar Direktīvas 97/67/EK 12. pantā izklāstītajiem principiem, lai apzinātu tos pārrobežu tarifus, kurus tā uzskata par nepamatoti augstiem. Minētajā novērtējumā valsts regulatīvā iestāde jo īpaši ņem vērā šādus elementus:
- a) iekšzemes un jebkādi citi attiecīgi salīdzināmu paku piegādes pakalpojumu tarifi izcelsmes dalībvalstī un galamērķa dalībvalstī;
- b) jebkāda vienota tarifa piemērošana divām vai vairākām dalībvalstīm;
- c) divpusēji apjomi, īpašas pārvadāšanas vai apstrādes izmaksas, citas svarīgas izmaksas un pakalpojumu kvalitātes standarti;
- d) piemērojamo pārrobežu tarifu iespējamā ietekme uz individuālajiem lietotājiem un pakalpojumus izmantojošiem maziem un vidējiem uzņēmumiem, tostarp tādiem, kas atrodas attālās vai mazapdzīvotās teritorijās, kā arī lietotājiem ar invaliditāti vai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, ja tas iespējams neradot nesamērīgu slogu.

3. Papildus tiem elementiem, kas minēti 2. punktā, ja valsts regulatīvā iestāde to uzskata par nepieciešamu, tā var arī ņemt vērā jo īpaši šādus elementus:
 - a) vai uz tarifiem attiecas īpaša cenu regulēšana saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
 - b) saskaņā ar attiecīgajiem piemērojamiem tiesību aktiem konstatēta dominējošā tirgus stāvokļa ļaunprātīga izmantošana.
4. Komisija nosaka pamatnostādnes par metodoloģiju, ko lietot attiecībā uz 2. un 3. punktā uzskaitītajiem elementiem.
5. Šā panta 2. punktā minētā novērtējuma nolūkā, ja valsts regulatīvā iestāde to uzskata par nepieciešamu, tā pieprasa jebkādas papildu attiecīgos pierādījumus attiecībā uz minētajiem tarifiem, kas ir vajadzīgi novērtējuma veikšanai.
6. Šā panta 5. punktā minētos pierādījumus viena mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas iesniedz valsts regulatīvajai iestādei kopā ar vērtējamo tarifu pamatojumu.
7. Valsts regulatīvā iestāde iesniedz Komisijai savu novērtējumu līdz attiecīgā kalendārā gada 30. jūnijam. Turklāt valsts regulatīvā iestāde iesniedz Komisijai minētā novērtējuma nekonfidenciālu versiju.
8. Komisija publicē novērtējuma nekonfidenciālo versiju, ko sniegušas valsts regulatīvās iestādes, nekavējoties un jebkurā gadījumā viena mēneša laikā pēc saņemšanas.

7. pants

Informācija patērētājiem

To līgumu gadījumā, kas ietilpst Direktīvas 2011/83/ES darbības jomā, visi tirgotāji, kas ar patērētājiem slēdz pārdošanas līgumus, kuri ietver pārrobežu paku sūtīšanu, ja iespējams un piemērojams, pirms līguma noslēgšanas dara pieejamu informāciju par pārrobežu piegādes iespējām attiecībā uz konkrēto pirkuma līgumu un par maksām, kas jāmaksā patērētājiem par paku pārrobežu piegādi, kā arī – attiecīgā gadījumā – savu sūdzību izskatīšanas politiku.

III NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

8. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas.
2. Dalībvalstis savu tiesību aktu, ko tās pieņem saskaņā ar 1. punktu, noteikumus līdz 2019. gada 23. novembrim dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

9. pants

Konfidencialitāte

Uz jebkādu konfidenciālu uzņēmējdarbības informāciju, kas valstu regulatīvajām iestādēm vai Komisijai sniegta saskaņā ar šo regulu, attiecas stingras konfidencialitātes prasības saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valsts tiesību aktu noteikumiem.

10. pants

Piemērošana

Ja vien šajā Regulā nav skaidri noteikts citādi, šī regula neskar Savienības un valsts tiesību aktus un pienācīgas atļaujas procedūras, ko piemēro paku piegādes pakalpojumu sniedzējiem, sociālos un nodarbinātības noteikumus un prasības iesniegt informāciju valstu regulatīvajām iestādēm.

11. pants

Pārskatīšana

Līdz 2020. gada 23. maijam un pēc tam ik pēc trijiem gadiem Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai iesniedz novērtējuma ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un īstenošanu, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu tās pārskatīšanai. Pirms minētā ziņojuma sagatavošanas būtu jāiesaista un jāinformē visas attiecīgās ieinteresētās personas.

Komisija novērtē vismaz šādus elementus:

- a) vai šī regula ir palīdzējusi uzlabot pārrobežu paku piegādes pakalpojumus, tostarp cenu pieejamību MVU un privātpersonām, jo īpaši lietotājiem attālos vai mazapdzīvotos reģionos, un vai ir uzlabojusies pārrobežu tarifu pārredzamība;
- b) kāda ir šīs regulas ietekme uz pārrobežu paku piegādes apjomiem un e-tirdzniecību, tostarp piegādes tarifiem;
- c) cik grūti valstu regulatīvajām iestādēm ir bijis piemērot šo regulu, tostarp kvantitatīvu analīzi par administratīvajām sekām;
- d) kāds progress ir panākts citās iniciatīvās vienotā tirgus pilnveidei paku piegādes pakalpojumu jomā, un jo īpaši attiecībā uz progresu patērētāju aizsardzībā un standartu izstrādāšanā.

12. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Pasta direktīvas komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 97/67/EK 21. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

13. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro no 2018. gada 22. maija, izņemot 8. pantu, kuru piemēro no 2019. gada 23. novembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2018. gada 18. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
L. PAVLOVA

PIELIKUMS

Vienas vienības pasta sūtījumi, par kuriem uz paku piegādes pakalpojumu sniedzēju tarifiem attiecas 5. un 6. pantā paredzētie cenu pārredzamības pasākumi un novērtēšana:

- a) 500 g standartvēstule (iekšzemē un Savienībā);
- b) 1 kg standartvēstule (iekšzemē un Savienībā);
- c) 2 kg standartvēstule (iekšzemē un Savienībā);
- d) 500 g ierakstīta vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- e) 1 kg ierakstīta vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- f) 2 kg ierakstīta vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- g) 500 g izsekojama (*track and trace*) vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- h) 1 kg izsekojama (*track and trace*) vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- i) 2 kg izsekojama (*track and trace*) vēstule (iekšzemē un Savienībā);
- j) 1 kg standartpaka (iekšzemē un Savienībā);
- k) 2 kg standartpaka (iekšzemē un Savienībā);
- l) 5 kg standartpaka (iekšzemē un Savienībā);
- m) 1 kg izsekojama (*track and trace*) paka (iekšzemē un Savienībā);
- n) 2 kg izsekojama (*track and trace*) paka (iekšzemē un Savienībā);
- o) 5 kg izsekojama (*track and trace*) paka (iekšzemē un Savienībā).

Pasta sūtījumi, kas uzskaitīti a)–o) punktā, atbilst šādiem kritērijiem:

- a) iepriekš a)–i) punktā uzskaitīto pasta sūtījumu (vēstul/pasta produktu) izmēra robežlielumi ievērojot šādu noteikumu:
garuma, platuma un biezuma summa: 900 mm, lielākais izmērs nepārsniedz 600 mm, mazākais izmērs lielāks nekā 20 mm;
- b) iepriekš j)–o) punktā uzskaitīto paku izmērs nedrīkst būt mazāks par izmēru, kas noteikts a)–i) punktā uzskaitītajām pakām.

Elementi, kas jāņem vērā, sniedzot informāciju par tarifiem a)–o) punktam:

- (*) Pasta sūtījumiem atbilstošie tarifi ir par vienu vienību un neietver īpašas atlaides, kas balstītas uz apjomiem vai citu īpašu režīmu.
- (**) Tarifu vērtību valsts regulatīvajām iestādēm norāda bez PVN.
- (***) Pakalpojumu sniedzējiem, kuri piedāvā vairāk nekā vienu iepriekš minētajiem kritērijiem atbilstošu pasta sūtījumu, ir jāpaziņo viszemākais tarifs.
- (****) Iepriekš minētie tarifi atbilst pasta sūtījumiem, kurus piegādā adresāta dzīvesvietā vai citā atrašanās vietā galamērķa dalībvalstī, vai arī citā atrašanās vietā, ko pieprasījis adresāts, ja šajā tarifā šāda iespēja ir iekļauta bez papildu maksas.